

8. uge

"Trøst mit folk!"

Esajas' Bog 40

"Stig op på et højt bjerg, Zions budbringer, råb højt, Jerusalems budbringer, råb uden frygt! Sig til Judas byer: Her kommer jeres Gud!" Es 40,9.

Hovedtanke

Gud kommer og trøster de lidende

Introduktion

Esajas' Bog 1-39 beskriver begivenheder, der når frem til befrielsen fra assyrerne 701 f.Kr. Kapitel 40 beskriver til gengæld tiden ved afslutningen af det babyloniske eksil (ca. 539 f.Kr.). Jøderne får lov til at vende hjem. Ved afslutningen af deres fangenskab taler Gud trøstende til dem. Hvordan har de mon modtaget og oplevet dette budskab?

Budskabet gælder også for os. Kristus kom for at frelse os fra vores syndeskyld og for at nedrive den barriere, der er mellem Gud og os. En dag vil han komme synligt tilbage og tage os med sig, så vi kan være sammen med ham. Budskabets indhold gælder os og hele verden, som vi må dele det med. Hvordan modtages dette budskab? Modtages den trøst, der ligger deri, eller er der mange, der synes, at det er vanskeligt at tro på?

Oversigt

Søndag	"Trøst mit folk, trøst det!"	Es 40,1-2
Mandag	"Ryd en vej for Gud!"	Es 40,3-5
Tirsdag	"Forkynd! Råb!"	Es 40,6-8
Onsdag	"Råb uden frygt!"	Es 40,9-11
Torsdag	"Med hvem vil I sammenligne Gud?"	Es 40,12-26
Fredag	"Har du ikke hørt det?"	Es 40,27-31

"Trøst mit folk, trøst det!"

Es 40,1-2

Hvilket budskab sendes til Guds folk?

Hvordan hjælper trøstende ord i nødens tid?

Forståelse

Babylons undergang sker i år 539 f.Kr. Perserkongen Kyros overtager herredømmet og gør det muligt for jøderne at vende hjem fra fangenskab. Es 40 taler ind i denne tid. Gud henvender sig venligt til sit folk gennem sit sendebud. Israels fangenskab er bragt til ophør og skylden tilgivet. "Udtrykket *dobbelt straf* er et juridisk begreb: Ifølge 2 Mos 22,3.6.8 skulle den skyldige i tilfælde af tyveri eller underslæb erstatte skaden med det dobbelte" (SEB 871). På grund af folkets utroskab overfor Gud har det måttet lide, men nu er gælden betalt i fuldt omfang. Her bliver Guds nåde synlig. Det viser sig på indtryksfuld måde i Es 53.

Anvendelse

Nutidens lidelser kommer blandt andet til udtryk i følgerne af naturkatastrofer, vold, sygdomme, skyldfølelse, angst for fremtiden, tvivl og selvhad. Gud ønsker at gøre en ende på dette. Lidelse, smerte og sorg skal holde op (Åb 21,3-5). Ligesom han førte sit folk ud fra eksilet, vil han befri sine børn fra syndens fangenskab. Den trøst, som Gud udtaler, gælder for læseren såvel som for den, der hører ordet. Trøsten er en gave og en opgave. Vi kan med taknemmelighed tage imod tilgivelsen i visheden om, at Gud fjerner alt det, som adskiller os fra ham. Dette trøstens budskab skal gives videre til andre. Hvem er i nød? Hvem har behov for trøst? Hvem kan vi give denne trøst?

”Ryd en vej for Gud!”

Es 40,3-5

Hvordan skal Herrens vej ryddes?

På hvilken måde kan vi bidrage til rydningen?

Forståelse

Oldtidens processionsoptog fandt sted på pragtfuldt byggede gader. Det var til ære for kongerne og deres guder. Hvert år ved nytårsfesten præsenterede kongen af Babylon sig med Marduks gudestøtte ved Ishtar-porten og på processionsgaden (både den originale port og gade kan i dag ses på Pergamon-museet i Berlin). Lignende processionser fandt også sted i andre byer, når en konge tiltrådte sit embede, eller når han vendte sejrrikt hjem fra slagmarken (sml. v. 10).

Gud opfordrer os til at anlægge en vej, ad hvilken han vil komme til syne i al sin herlighed. Hans herlighed ligger blandt andet i, at han kan frelse sit folk og også gør det ved at føre det hjem (v. 10-11). Han holder historien i sin hånd, befrier jøderne gennem perserkongen fra eksilet og går denne vej sammen med dem.

Alle fire evangelier har dette skriftsted for øje, når de fortæller om betydningen af Johannes Døbers tjeneste (Matt 3,1-4; Mark 1,1-4; Luk 1,76-78; Joh 1,23). Han er Jesu banebryder og kalder til bod, for himmeriget er kommet nær. Han foretager dåb til syndernes forladelse (Mark 3,2). At jævne Herrens vej skal forstås åndeligt.

Anvendelse

Det er muligt at forberede Herrens vej både i og omkring os. Gud selv er nøglen til en oprigtig forandring af hjertet (Rom 2,4; Ez 36,26-27). Vores tanker, følelser og handlinger kan præges af Gud, når vi for alvor beder ham om det. Hvor kan vi opmuntre de nedslåede og støtte dem? Hvordan kan vi undgå at være selvretfærdige?

Refleksion

”Du ser den ørken i min sjæl,
og lænken om mit hjerte.
Du ser min vej, hvor jeg går fejl.
Du føler al min smerte.”
(Andrea Adams-Frey, sanger og lyriker)

”Forkynd! Råb!”

Es 40,6-8

Hvad skal være kernen i Esajas’ forkyndelse?

Hvor finder vi styrke i Guds Ord set i lyset af verdens forgængelighed?

Forståelse

I vers 1-5 hører Esajas forskellige himmelske stemmer, der lader ham få andel i Guds budskaber til og planer med sit folk. Han tager det til sig og gør indholdet til en del af sin egen forkyndelse. Nu lyder Guds opgave til profeten: ”Forkynd! Råb!”. Kontrasten af menneskets forgængelighed og Guds Ords bestandighed er budskabet, som han skal forkynde. Menneskelig visdom, politik, råd osv. er forgængelige ligesom græs og blomster. Rigdom og gods er ting, vi mennesker ikke kan tage med os i døden. Men man kan stole på Gud, og at hans løfter og planer gennemføres.

I sammenligning med Guds eksistens synes den menneskelige ubetydelig (Sl 90,4-6; Jak 1,10-11). Overfor ham, der er hævet over tiden, som var, er og bliver, synes menneskeligt liv at være som støv. Alt efter situationen handler mennesket med overlæg eller vilkårligt. Det er en trøst at vide, at Guds barmhjertighed overfor mennesket er vedvarende. Han og hans ord forandres aldrig.

Anvendelse

Er vi bevidst om, at Gud mener det godt med os? Hvilken plads har han i vores liv? Hvilke svar giver hans urokkelige ord på vores eksistentielle spørgsmål her og nu?

Refleksion

”Når jeg ser din himmel, dine fingres værk,
månen og stjernerne, som du satte der,
hvad er da et menneske, at du husker på det,
et menneskebarn, at du tager dig af det?
Du har gjort det kun lidt ringere end Gud,
med herlighed og ære har du kronet det” (Sl 8,4-6).

”Råb uden frygt!”

Es 40,9-11

Hvilken trøst kan Jerusalem og Zion dele med hinanden?

Hvor i billedet, der beskriver Guds forhold til sit folk, finder vi os selv?

Forståelse

Zion og Jerusalem betegnes som glædens budbringere. Deres budskab skal gælde Judas byer: Gud kommer med styrke. Han fører sit folk sejrrigt frem. Folket er hans løn. Det ødelagte Jerusalem, hvis tempel og mure er styrtet i grus, kan rejse sig af ruinerne og lovprise frelseren og sejrherren med stor kraft.

Guds fremtræden udtrykkes i billeder, hvor han opleves som hersker og hyrde. Israellitternes befrielse er hans gerning – ligesom en anden udvandring (eksodus) - først fra Egypten og nu også fra Babylon. Som hyrde sørger han kærligt for hver enkelt, bærer de svage og leder moderfårene, som kan symbolisere personer med ledelsesfunktioner.

At præsentere de troendes relation til deres Gud som en hjord og dens hyrde er et yndet motiv i Det Gamle og Nye Testamente (Sl 23; Joh 10). Gud er ikke nogen tyran. Han er interesseret i sit folks ve og vel. Hans hjord, hans folk, hans børn er hans løn og bytte, som han gør krav på. Hvordan han har vundet dem, viser sig i hans uselviske indsats og hans grænseløse interesse for sine skabninger (Es 53).

Anvendelse

Hvad der gjaldt for det jødiske folk, gælder også for den kristne menighed: Den skal forkynde glædesbudskabet om Guds komme. Men hvordan passer det sammen med budskabet om dommen, som står i centrum i Johannes' Åbenbaring (Åb 14,6-7)? Da dette imidlertid betegnes som "et evigt evangelium", kan man derfor også gå ud fra, at det handler om glædens budskab om frelsen!

”Med hvem vil I sammenligne Gud?”

Es 40,12-26

Hvilke spørgsmål stiller Gud?

Hvordan ser du på Gud, når du læser disse spørgsmål?

Forståelse

Israels folk er siden dets opståen omgivet af kulturer, hvor hvert folk tilbeder en hovedgud og flere underordnede guddomme. I eksilet står de midt i det. Guddommene præsenteres svarende til deres magtområde med naturmaterialer. Menneskeskabte billedstøtter bæres omkring, og man tror på, at guddommen er nærværende i dem.

For Israel gælder buddet om at afholde sig fra afgudsdyrkelse og fra at lave gudebilleder (2 Mos 20,3-6). Det er umuligt at præsentere Guds storhed i noget menneskeskabt. Gud lader sig ikke indfange i billeder. Et menneske kan fremstille dem nok så omhyggeligt og med ærefrygt – intet af det kan sammenlignes med Gud.

Anvendelse

I spørgsmålene, som Gud stiller, genspejles hans magt og herlighed (sml. Job 38-41). Der er kun én, der kan være svaret på alle disse spørgsmål. Kun Gud er almægtig. Han vil ikke nøjes med, at vi bare ved det, men at vi også erkender, at han er vores hjælper. Hos hvem søger og finder vi hjælp? Hvornår er udfordringerne store nok til, at vi fremlægger dem for Gud? Hvor meget stoler vi på vores egne evner, og hvor meget tillid har vi til Gud og hans plan?

”Lige så snart vi indser vores manglende evne til at gøre Guds værk og overgiver os til at blive vejledet af hans visdom, kan Herren samarbejde med os. Hvis vi vil tømme sjælen for selvet, vil han give os alt, hvad vi trænger til” (Ellen White, *Vejledning for menigheden III*, DB, s. 169).

Refleksion

”Jeg ved på hvem min tro er sat, ham får man mig at unde; hvem Gud kun holder for sin skat skal aldrig gå til grunde. Vel den, som bygger fast på Gud, lad det så tumles ind og ud, han står, når alting ligger.”
(Adventistkirkens salmebog 346,6)

Spørgsmål til drøftelse

- 1 **Et afrikansk ordsprog siger: "Ingen kan tørre andres tårer uden selv at få våde hænder." Hvad tænker I om det?**
- 2 **Es 40,1-2**
Hvordan skal Jerusalem trøstes? Hvad kan vi lære af det for at kunne trøste andre?
- 3 **Es 40,3-5**
Hvorfor skal der ryddes en vej for Gud?
Hvordan kan vi rydde denne vej i og omkring os?
- 4 **Es 40,11**
Hvordan kan Guds ledelse af sit folk karakteriseres?
Hvordan oplever I hans ledelse i jeres liv?
På hvilken måde hjælper det os at høre, hvordan andre oplever Guds ledelse i deres liv?
- 5 **Es 40, 27-31**
Hvordan reagerer I overfor tanken om, at Gud ikke er til stede eller intet ved om jeres vilkår? Hvordan imødegår Gud dette?
Hvordan har I oplevet, at Gud har givet jer nye kræfter?
- 6 **Hvad har Gud gjort for at trøste jer?**
I hvor høj grad har han gjort "sine hænder våde"?
Hvordan kan vi følge hans eksempel?